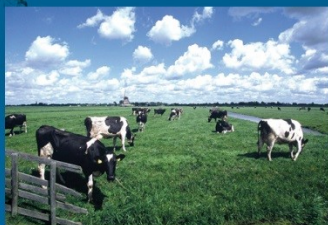

ODMH

Omgevingsdienst Midden-Holland

Quickscan ecologie Spoorlaangebied Zwammerdam

Versienummer:
Datum:

Definitief
12-03-2021

ODMH

Omgevingsdienst Midden-Holland

Productnummer	2021092248
Omschrijving	Quicksan ecologie Spoorlaanzone Zwammerdam
Status	definitief
Datum	12 maart 2021
Opdrachtgever	Gemeente Alphen aan den Rijn
Opgesteld door	Gert-Jan van Oostenbrugge en Pauline Wolswijk

Inhoudsopgave

1.1	Inleiding	44
1.2	Wettelijk kader	55
1.3	Resultaten	66
1.3.1	<i>Gebiedsbescherming</i>	66
1.3.2	<i>Bomenverordening/Houtopstanden</i>	77
1.3.3	<i>Soortenbescherming</i>	77
1.4	Conclusie en advies	1212
1.5	Bronnen	1414

1.1 Inleiding

Dit ecologisch onderzoek is uitgevoerd in verband met de voorgenomen bestemmingswijziging van de Spoorlaanzone in Zwammerdam. De plannen bestaan uit het mogelijk maken van woningbouw op de plaats waar nu nog sprake is van maatschappelijke bestemmingen.

Dit onderzoek maakt deel uit van een algeheel milieukundig basisonderzoek voor het plangebied Spoorlaanzone Zwammerdam. Voor een beschrijving van het plangebied en aanvullend kaartmateriaal verwijzen wij naar de 'Nota van uitgangspunten & Stedenbouwkundig structuurontwerp Spoorlaanzone Zwammerdam' dat is opgesteld door de gemeente Alphen aan den Rijn, d.d. 20 mei 2020.

Voor het plangebied geldt nu het bestemmingsplan Limes, vastgesteld in april 2014. Er is voor dat bestemmingsplan gedeeltelijk ecologisch onderzoek uitgevoerd door adviesbureau ECOlogisch in 2011. Dit betreft het rapport: 'Quickscan en voortoets buitengebied Alphen aan den Rijn' van 29 november 2011. Dit onderzoek is niet bruikbaar voor de huidige ontwikkeling, omdat de nu voorziene ontwikkelingen daar niet in zijn meegenomen. Bovendien is het rapport negen jaar oud en daarmee juridisch verjaard. De uitkomsten van het onderzoek zijn wel gebruikt in dit onderzoek.

Het plangebied is divers en omvat in de huidige situatie woningen (met begeleid wonen via Ipse de Bruggen en bestemming maatschappelijk), een school met plein en tuin eromheen, een dorps huis, groenperken met struiken/boompjes, wegen met rotonde, watergangen en enkele grote bomen. De school en het dorps huis, die nu nog aanwezig zijn, worden in de nieuwe situatie in de MFA bij de voetbalvereniging gerealiseerd, waarvoor een ander apart bestemmingsplan is opgesteld.

Voor het onderzoek wordt er van uitgegaan dat de bomen worden gekapt en watergangen worden gedempt, om de maximale impact op wettelijk beschermde natuurwaarden in kaart te brengen. Door het diverse karakter van het plangebied zijn er verschillende habitats van beschermde soorten aanwezig. Dit onderzoek maakt een inschatting in hoeverre beschermde soorten aanwezig kunnen zijn en of er aanleiding is voor nader onderzoek of om procedures voor gebiedsbescherming of soortenbescherming te betrekken bij het opstellen van het bestemmingsplan. De volgende bronnen zijn geraadpleegd:

- ◆ Landelijke en Provinciale beleidsdocumenten genoemd in paragraaf 1.2 en online plankaarten.
- ◆ Een inschatting van de geschiktheid van het terrein voor beschermde soorten aan de hand van een veldbezoek op 13 oktober 2020.
- ◆ Literatuur en websites opgenomen in de literatuurverwijzingen (1.5).
- ◆ De bomenlijst van de gemeente Alphen aan den Rijn met kapvergunningplichtige bomen.

Op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek is een inschatting gemaakt van de eventuele effecten van de voorgenomen aanleg op mogelijk aanwezige beschermde soorten (toetsing soortenbescherming Wet natuurbescherming) en op de beschermde gebieden (voortoets en toetsing Natura2000-gebieden, NNN (Natuurnetwerk Nederland)).

Een quickscan is een verkennend ecologisch onderzoek waarin wordt beoordeeld voor welke soorten nader onderzoek noodzakelijk is. Het veldbezoek is 8 december 2020 uitgevoerd. De weersomstandigheden waren gunstig. De buitentemperatuur bedroeg enkele graden Celsius boven het vriespunt met lichte wind.

Een gedegen soorteninventarisatie vereist dat op verschillende momenten veldinventarisaties plaatsvinden, omdat iedere soort zijn eigen optimale periode kent. In het geval van strikt beschermde soorten, wordt een verkennend onderzoek als onderbouwing bij de aanvraag van een ontheffing door Omgevingsdienst Haaglanden nooit afdoende geacht. Aanvullend veldonderzoek, op die tijdstippen in het seizoen die voor de verscheidene soorten het meest gunstig zijn, is dan noodzakelijk. Deze quickscan richt zich voornamelijk op de geschiktheid van het plangebied voor strikt beschermde soorten. Indien het plangebied geschikt blijkt, kan aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn voor de juiste juridische onderbouwing binnen de toelichting van het bestemmingsplan.

1.2 Wettelijk kader

Om natuurwaarden in Nederland te beschermen gelden de volgende landelijke wetten: de Wet natuurbescherming (Wnb) en de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Deze wetgeving is voor een deel verwerkt in provinciaal beleid, te weten: Omgevingsverordening Provincie Zuid-Holland 2021. Indien beschermde natuurwaarden aanwezig zijn in een plangebied dient met behulp van een quickscan (combinatie van bureauonderzoek en één veldbezoek) te worden vastgesteld of het voornemen redelijkerwijs uitvoerbaar is, en:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing soortbescherming Wnb);
- Er mogelijk significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing aan Wnb gebiedsbescherming, ook wel voortoets genoemd);
- Er wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN aangetast worden, maar ook of provinciaal compensatiebeleid met betrekking tot door de provincie aangewezen 'belangrijke weidevogelgebieden' aan de orde is.

Indien deze beschermde natuurwaarden niet worden aangetast, wordt het project conform de eerder genoemde regelgeving toelaatbaar geacht. In dat geval dient rekening te worden gehouden met de algemeen geldende zorgplicht (artikel 1.11) van de Wnb. De zorgplicht bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen voor flora of fauna veroorzaakt, verplicht is maatregelen te nemen die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Er is momenteel veel te doen over stikstof in natuurgebieden. Het wetsvoorstel om stikstofdepositie op natuurgebieden te verminderen en natuurherstel te realiseren is onlangs aangenomen. Dat heeft ook gevolgen voor hoe getoetst wordt aan de vergunningplicht voor woningbouwprojecten. Op dit moment is dan ook nog niet uit te sluiten of een vergunningplicht zal gelden op het moment dat de omgevingsvergunning bouw voor de eerste fase zal worden aangevraagd.

1.3 Resultaten

1.3.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (tevens dichtstbijzijnde stikstofgevoelige gebied) is 'Nieuwkoopse Plassen en de Haeck' op bijna 1100 meter ten oosten van het plangebied. Dit gebied is aangewezen en in gebruik door diverse vogelsoorten die beschermd zijn volgens de Vogelrichtlijn en voorziet ook in diverse habitats volgens de Habitatrichtlijn. De doelsoorten uit het natuurbeheerplan voor het gebied betreft soorten die bij zoete plas, veen/rietmoeras en natte gras/hooilanden horen. Directe versturende invloed als gevolg van het voornemen wordt uitgesloten. Verdroging/vernatting, verlichting, geluidsoverlast en trillingen bij de beschermde natuurgebieden als gevolg van de geplande nieuwbouwactiviteiten treden niet op. Door het kleine oppervlakte van het voorgenomen project kan ook uitgesloten worden dat waardevol foerageergebied verdwijnt, dat door de doelsoorten ook buiten het Natura 2000-gebied wordt gebruikt. Het plangebied is grotendeels verhard en bedekt met kunstgras en daarmee niet geschikt als foerageergebied voor de aangewezen vogelsoorten (hetzelfde geldt voor 'de Wilck' dat verderop ten westen is gelegen). Ook ligt het terrein in de bebouwde kom, waar veel verstoring optreedt door bewoners, sportbeoefenaars en verkeer.

Stikstofdepositie

Er wordt vooraf getoetst in een plantoets of de plannen juridisch haalbaar zijn. Als de ontwikkeling een vergunning nodig heeft, kan het ook nodig blijken dat een passende beoordeling nodig is die tot een planMER kan leiden.

Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied betreft 'Nieuwkoopse Plassen en de Haeck' gelegen op bijna 1100 meter. Het rekenprogramma Aerius is verplicht gesteld om te gebruiken bij het berekenen van depositie voor de registratie van meldingen en vergunningen.

Gezien de afstand tot het gebied en de grootte en aard van de werkzaamheden (forse woningbouw-opgave) kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een toename in de stikstofdepositie. Er wordt nog een Aeriusberekening uitgevoerd om te bepalen hoe groot de toename aan stikstofdepositie is. Mogelijk valt de toename binnen de drempelwaarde uit de nieuwe stikstofwet of kan de toename aan stikstofdepositie middels intern salderen worden opgevangen. Als desondanks sprake is van een toename aan stikstofdepositie, dan kan een vergunningplicht aan de orde zijn.

Gebiedsbescherming NNN

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van beschermd natuurgebied, zoals te zien is in figuur 1. NNN gebied is aangewezen op ruim 150 meter ten zuiden van het plangebied. Voor NNN geldt geen compensatieplicht bij dit plan. Toetsing aan indirecte effecten is niet aan de orde.

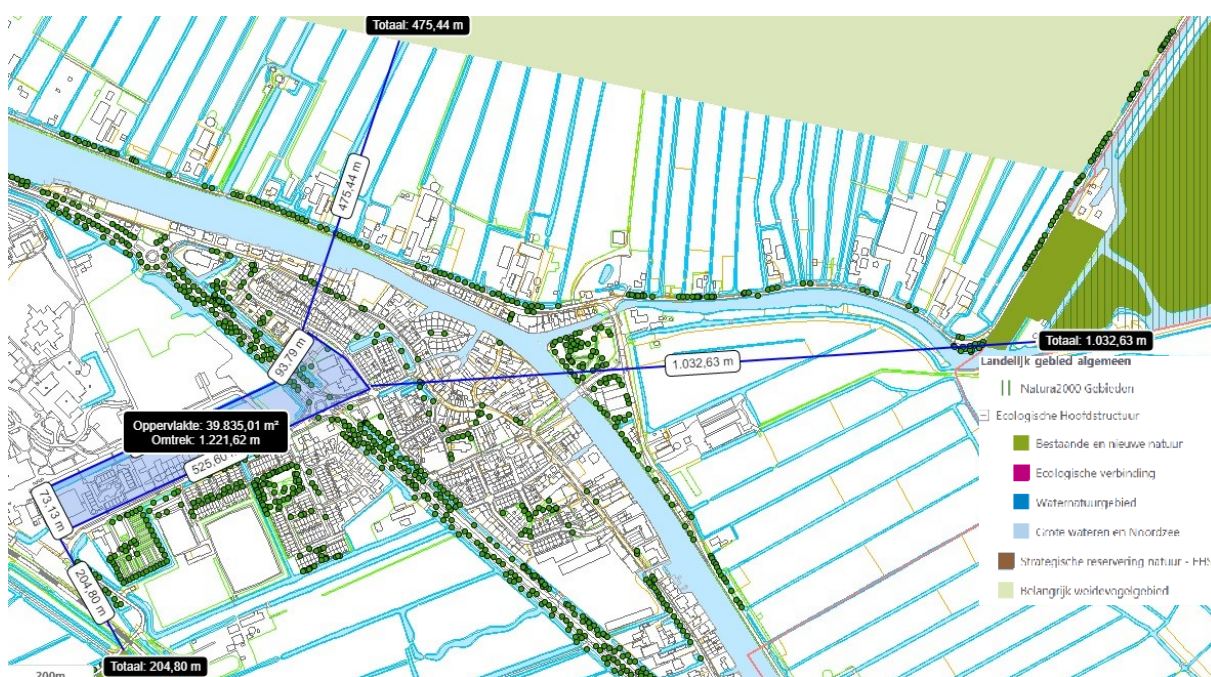
Provinciale gebiedsbescherming

Het projectgebied betreft geen belangrijk weidevogelgebied. Dit is op afstand van ruim 300 meter gelegen ten zuidwesten van het plangebied. In dit geval geldt geen compensatieplicht.

1.3.2 Bomenverordening/Houtopstanden

Bomen zijn langs twee wegen wettelijk beschermd. De plaatselijke APV bevat een bomenlijst met te beschermen bomen. Bomen op deze lijst zijn kapvergunningplichtig. Enkele essen uit deze gemeentelijke lijst staan in het plangebied, vooral rondom de doorkruisende weg met begeleidende plantsoenen. Ook op de terreinen rondom het dorpshuis en de school staan nog enkele kapvergunningplichtige bomen.

De omgevingsverordening van de provincie beschermt bos, maar ook andere 'houtopstanden' zoals houtwallen, heester- en struikhagen, struwelen of beplantingen van bosplantsoenen. Deze bescherming geldt voor houtopstanden buiten de 'bebouwde kom Wet natuurbescherming' gelegen; of als de houtopstand groter is dan 10 are (1.000 m²) en/of het om bomen gaat in een rijbeplanting van meer dan 20 bomen. Bij dit project zijn deze regels niet relevant, omdat 10 are en 20 bomen op een rij niet voorkomen binnen het plangebied.

Figuur 1: natuurgebieden in de buurt van het plangebied Spoorlaanzone Zwammerdam. NNN op ruim 200 meter ten zuiden van de plangrens, Natura2000-gebied Nieuwkoopse Plassen en de Haec op ongeveer 1.030 m gelegen naar het oosten en belangrijk weidevogelgebied op ruim 475 meter noordelijk van het plangebied gelegen.

1.3.3 Soortenbescherming

Beschermden soorten zijn aangewezen op diverse habitats. In het plangebied zijn de volgende habitats aanwezig: open water, oever, tuin/erf/weiland, verharding in de vorm van wegen, rotonde en stoepen en gebouwen zoals woningen, school, dorpshuis en de brandweerpost.

In meer of mindere mate kan dit dienen als tijdelijke verblijfplaats voor dieren en planten of om voedsel te vinden. De verscheidenheid maakt het plangebied daarom geschikt voor bijna alle planten en dieren die in Zwammerdam de afgelopen tijd zijn voorgekomen.

Hieronder wordt per soortgroep aangegeven welke potentiële geschikte plekken in het plangebied aanwezig zijn

♦ *Flora*

Op basis van het veldbezoek worden geen wettelijk beschermde plantensoorten verwacht. De wettelijk beschermde groenknolorchis wordt in de omgeving wel gemeld, maar is gebonden aan natte veenmosrietland vegetaties die ontbreken in het projectgebied. In het projectgebied is voornamelijk vegetatie aanwezig dat is aangeplant door mensen in de groenperken, dat bovendien beheerd wordt als gazon.

Waterplanten in de watergangen beperken zich grotendeels tot kroosvarensoorten die niet beschermd zijn. Door de grote hoeveelheden kroos is de watergang minder geschikt voor meer zeldzamere waterplanten, die beperkt worden in hun groeimogelijkheden door de schaduw die de kroos veroorzaken. Verder staan ook veel bladverliezende bomen in de buurt die ook een negatieve invloed op de waterkwaliteit kunnen hebben en nog meer schaduw veroorzaken.

♦ *Vogels*

In het plangebied kunnen algemene broedvogels voorkomen. Nesten van vogels (bijvoorbeeld roodborst, winterkoninkje, kauw, ekster en spreeuw), mits in gebruik, zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Tijdens het veldbezoek is een huismus gehoord en gezien in de omgeving van het schoolgebouw. Binnen het broedseizoen kunnen ook andere soorten verwacht worden die een nest kunnen bouwen in het plangebied. Het broedseizoen loopt grofweg van half maart tot half juli loopt, maar in jaren met geschikte omstandigheden kan het broedseizoen uitlopen tot in augustus/september. Enkele overvliegende vogels die hun leefgebied ook buiten het plangebied kunnen hebben, zoals kauwen, meeuwen, ekster en houtduif zijn waargenomen.

Broedende vogels zijn altijd beschermd. Specifiek voor dit plangebied kunnen gebouwbroeders als huismus, kauw, spreeuw en koolmees verwacht worden.

Naast algemene broedvogels zijn er een aantal vogelsoorten waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is (ministerie EZ, 2009). Nesten van deze soorten mogen niet zondermeer worden verwijderd. Nesten van jaarrond beschermde soorten zijn verdeeld in 5 categorieën. Vogels uit de categorie 1 tot 4 zijn altijd jaarrond beschermd. De huismus (categorie 2) komt in de buurt voor. De soort is aan gebouwen gebonden voor de nestbouw. De omliggende tuinen, vaak voorzien van een haag, en woningen met pannendaken in het plangebied zijn geschikt voor de huismus. In het plangebied zijn voorts geschikte structuren zoals de struikenopslag en heggen aanwezig die dekking bieden tegen katten en andere roofdieren. Er moet nader onderzocht worden of de huismus in de te slopen woningen en gebouwen broedt. De gierzwaluw, die ook in Zwammerdam wordt aangetroffen, kan ook nog niet worden uitgesloten wegens het voorkomen van daken met pannen die ook voldoende hoogte hebben en voldoende vrije aanvliegroute hebben.

Het onderzoek bij het bestemmingsplan (ECologisch, 2011) noemt nog bosuil en ransuil in de dorpsranden met hogere bomen bij Zwammerdam. Binnen het plangebied zijn hogere bomen aanwezig die de uilensoorten kunnen benutten. Na bladval kan worden beoordeeld of deze bomen holten hebben die geschikt zijn voor deze vogelsoorten.

Net buiten het plangebied, in de groenstrook naast de rotonde Spoorlaan - Steekterweg is een groot nest in een boom aanwezig. Geadviseerd wordt om hier nader te beoordelen of deze in gebruik is door een soort met een jaarrond beschermd nest.

Enkele soorten van categorie 5, zoals oeverzwaluw, kunnen het plangebied koloniseren of uitkiezen voor nestbouw, indien geschikt bouwzand wordt gestort. Door werkzaamheden in het broedseizoen te mijden, worden voorkomen dat de oeverzwaluw zich vestigt. Als werkzaamheden

in het broedseizoen worden uitgevoerd, dan kan het bouwzand worden afgedekt of zodanig worden neergelegd dat er geen steile kanten beschikbaar zijn tijdens het begin van het broedseizoen.

Eveneens kunnen algemene broedvogels voorkomen. Onder de aanwezige dakoverstekken kunnen ook huiszwaluwen broeden. Er zijn nu geen nesten aangetroffen, maar enkele muren vertoonden wel krijtsporen die mogelijk uit vogelpoep bestaan. Om alle risico's met planning voor te zijn dienen de sloopwerkzaamheden buiten broedseizoen te worden uitgevoerd. Het opruimen van de bestaande begroeiing in de tuin kan alleen buiten het broedseizoen, of na controle door een ecooloog in het broedseizoen.

Figuur 2: Nest in boom net buiten het plangebied en locatie van dit nest (google maps)

Vleermuizen

De soorten die op basis van verspreidingsgegevens en het aanwezige biotoop worden verwacht zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, meervleermuis, gewone grootoorvleermuis en rosse vleermuis (www.vleermuis.net, www.zoogdieratlas.nl, website werkgroep zoogdieren Zuid-Holland, zwgzh.nl). In het onderzoek voor het vigerende bestemmingsplan (ECOLOGisch, 2011) zijn geen extra soorten vermeld.

Het gedeelte van het plangebied aan de westkant, dat is aangewezen voor de watercompensatie, heeft enkele hogere bomen die geen hinder zullen ondervinden van de aanleg van het oppervlaktewater. Deze bestaande bomen vormen samen met de overige bomen/struiken mogelijk een structuur in het landschap waarop vleermuizen zich oriënteren.

Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn mogelijk aanwezig in het plangebied: gebouwbewonende soorten (gewone dwergvleermuis en laatvlieger) kunnen verblijven in spouwmuren (er zijn open stootvoegen aanwezig). Ook zijn er ruimtes achter dakbeschot en dakpannen, scheuren in gevels en gaten in gevelbekleding. Nader onderzoek naar vleermuizen is nodig.

Door het ontbreken van grote bomen met holten zijn verblijfplaatsen van boombewonende soorten als ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis en ook rosse vleermuis uitgesloten.

Figuur 3: gebouwdetails geschikt voor vleermuisverblijven aangetroffen

Voor essentieel foerageergebied biedt het plangebied te weinig geschikt terrein. Na de geplande ingrepen kan het gebied nog steeds dienst doen als foerageergebied voor vleermuizen. Het nieuw te graven oppervlaktewater maakt het mogelijk zelfs nog beter geschikt hiervoor aan de westkant, terwijl het deel aan de oostkant niet veel extra verharding zal kennen in de nieuwe situatie.

♦ *Overige zoogdieren*

De in de gemeente Alphen aan den Rijn aanwezige waterspitsmuis (zwghz.nl) kan voor het projectgebied worden uitgesloten. De biotoop van de soort, beschutte oevers van watergangen, zijn niet aanwezig in het plangebied. De watergang waaraan de watercompensatie plaatsvindt is een sloot, waarbij de grasvegetatie op de slootkant te weinig beschutting biedt. De sloot, die de grens van het plangebied vormt bij de sportvelden, is door de kroosbedekking niet geschikt als jachtgebied voor de waterspitsmuis, die op zicht jaagt vanaf de oever. Andere beschermde zoogdieren worden op grond van het habitat en de verspreidingsgegevens niet verwacht (zoogdieratlas.nl en zwgzh.nl).

Er kunnen algemeen voorkomende zoogdiersoorten voorkomen in en rondom de aanwezige groenperken zoals mol, wezel, hermelijn, haas, egel en muizen- en rattensoorten. Deze worden alleen door de zorgplicht beschermd. Dat houdt in dat bij graafwerkzaamheden rekening dient te worden gehouden met het voorkomen van deze soorten. De werkzaamheden dienen zodanig te worden uitgevoerd dat de soorten voor de graafmachines uit kunnen vluchten. Vooral bij de eventuele verwijdering van de aanwezige vegetatie op het boerenerf kunnen nog kleine zoogdieren verscholen zitten. Door deze van de slootkant naar het akkerland op te ruimen in één richting, wordt de aanwezige dieren de kans gegeven een goed heenkomen te zoeken.

♦ *Vissen*

De watergang bij de sportvelden wordt niet getroffen door de plannen. Wel wordt bij het graven van water een sloot verbreed die mogelijk het leefgebied kan zijn van de grote modderkruiper. Uit onderzoek van bijvoorbeeld bureau Waardenburg uit 2010 blijkt dat deze soort onder ander voorkomt in Alphen aan den Rijn (in dat geval werd de soort aangetroffen bij de aanleg van de rondweg Oost bij Boskoop). Ook slecht onderhouden sloten met een baggerlaag bieden soms geschikt leefgebied. De grote modderkruiper is tolerant op omstandigheden met lage zuurstofgehaltenes en kan ook zuurstof verwerken door lucht te happen. De soort kan binnen het plangebied niet worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek naar grote modderkruiper is in dit

geval niet nodig, omdat de watergang niet wordt gedempt. Wel wordt deze vergraven. Mogelijke schade aan deze soort kan worden gemitigeerd door het treffen van maatregelen. Door bij het vergraven van de sloot naar de sloot toe te graven en pas op het laatste moment de waterscheidende grond te verwijderen, kan schade aan de slootvissen worden voorkomen. De voormalig beschermde vissoorten bittervoorn en kleine modderkruiper komen voor in de omgeving. Deze soorten zijn in 2018 door de provincie Zuid-Holland als icoonsoort aangemerkt. Bij het vergraven van de sloot is de zorgplicht voor algemene soorten van toepassing. Door gebruik te maken van een ecologisch werkprotocol op basis van een goedgekeurde gedragscode (bijvoorbeeld Unie van Waterschappen of Stadswerk) kan aan de zorgplicht worden voldaan.

- ♦ *Amfibieën*

De rugstreeppad komt voor in de gemeente Alphen aan den Rijn (www.ravon.nl, vermelding in de gedragscode van de voormalige gemeente Rijnwoude en het onderzoek bij het vigerende bestemmingsplan). Er is op dit moment in een deel van het plangebied geen geschikt voortplantingshabitat te vinden. Er ontbreken waterplasjes en rul zand waarin makkelijk rijsporen en natte delen kunnen ontstaan. Tijdens de aanlegwerkzaamheden kan meer geschikt vestigingsmilieu voor de rugstreeppad ontstaan, als bouwzand wordt neergelegd. Maatregelen kunnen vestiging voorkomen. Er moet dan bij werkzaamheden binnen het actieve seizoen van deze soort (dat loopt van april tot en met september) voorkomen worden dat de soort ondiepe plasjes aantreft in het zand of de rijsporen van het zware bouwverkeer. Voor groene kikkers, bruine kikkers en meerkikkers zijn niet strikt beschermd of geldt een vrijstellingsbeleid van de provincie Zuid-Holland. Voor de poelkikker geldt dit niet. De poelkikker kent het zwaartepunt van zijn voorkomen in de oostelijke helft van het land en is dan ook zeer zeldzaam in het westen. Er zijn geen kikkers in de sloten aangetroffen. Dat is vaak gevolg van de aanwezigheid van vissen die kikkervisjes en kleine kikkers opeten. Het terrein is geschikt voor algemeen voorkomende soorten als groene kikker, bruine kikker en pad. Voor deze niet ontheffingsplichtige soorten geldt de zorgplicht. Om aan de zorgplicht te voldoen kunnen de maatregelen getroffen worden die hiervoor ook bij de overige zoogdieren is genoemd.

- ♦ *Reptielen*

De ringslang komt voor in de gemeente Alphen aan den Rijn, vooral rondom Boskoop en in de oostelijke polders richting Nieuwkoop. De soort is gebonden aan water. Broedhoppen worden ook in de buurt van watergangen gebruikt om eieren te leggen. De afwezigheid van composthoppen of opslagplekken van groenafval maakt het gebied ongeschikt voor ringslangen die zich voortplanten. Incidenteel kan een exemplaar langs zwemmen, maar de kans wordt op zeer gering ingeschat, omdat de soort op zicht jaagt en onder het kroos dit bijna onmogelijk is. In het kader van de zorgplicht moet wel rekening gehouden worden met de soort. Individuen die worden aangetroffen tijdens de werkzaamheden kunnen worden uitgezet in aanpalende sloten die niet worden vergraven.

Overige beschermde reptielen komen niet voor in en om Alphen aan den Rijn.

- ♦ *Overige Ongewervelden*

Groene glazenmaker, grote spinnende watertor en de platte schijfhoren zijn aangetroffen in de gemeente Alphen aan den Rijn (telmee.nl, Dnatuur 2016 en anemoon.org). Dit betreft soorten die gebonden zijn aan oppervlaktewater. Deze kunnen voor het projectgebied niet op voorhand worden uitgesloten vanwege de aanwezigheid van de deels te vergraven watergang. Nader

onderzoek naar platte schijfhoren is niet nodig, omdat de waterplanten waarop de soort leeft met het verbreden van de watergang niet hoeven te worden verwijderd. Door waterplanten te behouden blijft ook de platte schijfhoren behouden.

Het voorkomen van de beschermde groene glazenmaker kan voor het plangebied worden uitgesloten, omdat de waardplant die de soort kent voor het afzetten van eitjes, de krabbenscheer, ontbreekt in de sloten/watergangen.

De waterroofkevers zijn niet waargenomen. De niet strikt beschermde soort grote spinnende watertor kan voorkomen, de strikt beschermde soort gestreepte waterroofkever is gebonden aan specifiek verlandingshabitat dat wel in de Nieuwkoopse Plassen te vinden is, maar niet in het plangebied en kan ook worden uitgesloten.

1.4 Conclusie en advies

Soortenbescherming:

Er is nader onderzoek nodig naar vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen in de te slopen bebouwing. Het onderzoek naar deze soorten vindt plaats in de maanden april t/m oktober (waarbij het onderzoek naar gierzwaluwen uitgevoerd wordt in mei-juli). Uit dit onderzoek moet blijken of deze soorten nesten hebben in deze gebouwen. Als verblijfplaatsen of nesten worden aangetroffen, dan is een ontheffing noodzakelijk. Om de haalbaarheid van het bestemmingsplan goed te onderbouwen moet dit onderzoek uitgevoerd zijn voordat het plan wordt vastgesteld. Uit het onderzoek blijkt of een ontheffing voor deze soorten verkregen moet worden en of deze verkregen kan worden. Een eventuele ontheffing kan in een later stadium worden aangevraagd.

Naast bovenstaande zijn hieronder nog een aantal aanbevelingen opgenomen die moeten voorkomen dat tijdens de werkzaamheden de Wet natuurbescherming overtreden wordt:

- Voer sloop- en kapwerkzaamheden uit buiten broedseizoen (het broedseizoen loopt grofweg van half maart tot half juli).
- Pas geen nachtelijke verlichting van bouwterreinen toe, om verstoring van vleermuizen te voorkomen.
- Werk zorgvuldig in en om de te verbreden watergang. Het nieuw te graven deel moet eerst geheel worden uitgegraven voordat er water in wordt gelaten, zodat vissen niet door de graafwerkzaamheden kunnen worden geschaad.
- De zorgplicht is altijd van toepassing. In de diverse goedgekeurde gedragscodes (bijvoorbeeld die van Stadswork en de Unie van Waterschappen) zijn maatregelen opgenomen die kunnen worden toegepast om aan de zorgplicht te voldoen.

Gebiedsbescherming

Voor het onderdeel gebiedsbescherming is alleen het onderdeel stikstofdepositie aan de orde. Overige effecten op beschermde gebieden kunnen worden uitgesloten. De voorgenomen activiteiten zijn kleinschalig en kennen, op stikstofdepositie na, geen externe werking op natuurgebieden. Er liggen geen beschermde natuurgebieden binnen het plangebied, inclusief de locatie voor de watercompensatie.

Er wordt een separate stikstofberekening uitgevoerd. Deze berekening maakt geen onderdeel uit van dit onderzoek.

Houtopstanden

Er is geen sprake van beschermde houtopstanden in het plangebied. Wel moet rekening gehouden worden met bomen waarvoor vanuit het gemeentelijke beleid een kapvergunning moet worden aangevraagd voorafgaand aan de kap.

1.5 Bronnen

LNV, Dienst Regelingen, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep

ECologisch; D. Peereboom et al. 2011: Quicksan en voortoets buitengebied Alphen aan den Rijn, in toelichting bestemmingsplan Limes (2013)

Ministerie EL&I, 2007. Handreiking bestemmingsplan en natuurwetgeving

Netwerk Groene Bureaus, 2017. Vleermuisprotocol 2017.

Beheerplan Nieuwkoopse Plassen en polder Haeck, Provincie Zuid-Holland

Beheerplan de Wilck, Provincie Zuid-Holland

www.ravon.nl. Website van Stichting RAVON. Geraadpleegd 21 augustus 2018

<http://www.zuid-holland.vissenatlas.nl/>

www.zoogdieratlas.nl. Website van de Zoogdier Vereniging. Geraadpleegd 21 augustus 2018.

www.vlindernet.nl. Geraadpleegd 21 augustus 2018.

www.libellennet.nl. Geraadpleegd 21 augustus 2018.

www.zuid-holland.nl, geraadpleegd 21 augustus 2018

www.zwgzh.nl, geraadpleegd 21 augustus 2018

www.floron.nl geraadpleegd 21 augustus 2018

www.telmee.nl geraadpleegd 21 augustus 2018